

ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ

Επιστημονικό Συνέδριο

**Εκπαίδευση για την ιδιότητα
του παγκόσμιου ενεργού πολίτη**

Πειραιάς 2024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

Επιστημονικό Συνέδριο

**«Εκπαίδευση
για την Ιδιότητα του Παγκόσμιου Ενεργού Πολίτη»**

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1-2 Νοεμβρίου 2024

Ράλλειο Γυμνάσιο Θηλέων Πειραιά

Βιβλίο Περιλήψεων

«Εκπαίδευση για την Ιδιότητα του Παγκόσμιου Ενεργού Πολίτη»

Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου

1-2 Νοεμβρίου 2024

Ράλλειο Γυμνάσιο Θηλέων Πειραιά

Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος

Δουκάκης Σπυρίδων, Πρόεδρος ΙΕΠ, Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Πληροφορικής του Ιονίου Πανεπιστημίου

Μέλη

Λολίτσας Κωνσταντίνος, Αντιπρόεδρος ΙΕΠ, Εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
Μητσιάκη Μαρία, Μέλος ΔΣ του ΙΕΠ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Κουτσουράκη Ελένη, Μέλος ΔΣ του ΙΕΠ, Μέλος ΔΕΠ στο Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου

Αναστασόπουλος Διονύσιος, Μέλος ΔΣ του ΙΕΠ, Διευθυντής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Πειραιά

Καλαθάκη Μαρία, Μέλος ΔΣ του ΙΕΠ, Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Ζυμπίδης Δημήτριος, Μέλος ΔΣ του ΙΕΠ, Σύμβουλος Α' ΙΕΠ, Συντονιστής της Μονάδας Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του ΙΕΠ

Νίκα Μαρία, Σύμβουλος Α' ΙΕΠ, Προϊσταμένη Τμήματος Γ' του ΙΕΠ

Μπίλλα Πολυξένη, Σύμβουλος Α' ΙΕΠ, Προϊσταμένη Τμήματος Β' του ΙΕΠ

Πήλιουρας Παναγιώτης, Σύμβουλος Α' ΙΕΠ, Προϊστάμενος Τμήματος Α' του ΙΕΠ

Οργάνωση και Υποστήριξη: Τμήμα Γ' Επιμόρφωσης και Αξιολόγησης Εκπαιδευτικού Έργου και Εκπαιδευτικών, Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Τμήμα Πληροφορικής, Διαλειτουργικότητας και Δικτύων

Ιστοσελίδα: <https://iep.edu.gr/el/genearxiki>

Επιμέλεια Έκδοσης: Τμήμα Γ' Επιμόρφωσης και Αξιολόγησης Εκπαιδευτικού Έργου και Εκπαιδευτικών, Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σημείωση επιμέλειας περιλήψεων

Το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) ανέλαβε την επιμέλεια των περιλήψεων, ώστε να πληρούν τις προδιαγραφές ως προς τον επιτρεπόμενο αριθμό λέξεων. Επίσης, έχουν αφαιρεθεί τυχόν προσωπικές αναφορές. Το περιεχόμενο των περιλήψεων αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις προσωπικές απόψεις των συγγραφέων και δεν συνιστά υιοθέτηση απόψεων ή θέσεων του ΙΕΠ.

Περιεχόμενα

Α΄ ΜΕΡΟΣ	13
Κεντρική Ομιλία.....	13
Δράσεις Ενεργού Πολίτη: Οι Αρχές και η Φιλοσοφία ενός Νέου Προγράμματος Σπουδών..	14
Β΄ ΜΕΡΟΣ.....	16
Προφορικές Ανακοινώσεις.....	16
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	17
Το Πλαίσιο Δυνατοτήτων - Capability/ Capabilities Approach- των Amartya Sen και Martha Nussbaum και η Σημασία του για την Εκπαίδευση Όλων των παιδιών	18
Διερεύνηση του Σχολικού Εκφοβισμού: Στατιστική Ανάλυση και Προγνωστικά Μοντέλα σε Μαθητές Λυκείου.....	19
Χρήση της Ανάλυσης Κυρίων Συνιστωσών για την Ανίχνευση του Σχολικού Εκφοβισμού: Μια Συγκριτική Αξιολόγηση Αποδοτικότητας Αλγορίθμων Μηχανικής Μάθησης.....	20
Η Διδασκαλία & Ευαισθητοποίηση των Μαθητών της Ε΄ Τάξης Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου για το Ολοκαύτωμα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στο Πλαίσιο της Εκπαίδευσης για την Αειφορία και την Ιδιότητα του Παγκόσμιου Ενεργού Πολίτη.....	21
Το «Δικαίωμα στο να Έχουμε Δικαιώματα» και η Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα	22
Η Συσχέτιση της Ιδιότητας του Ενεργού Πολίτη με την Οικονομία στη Σχολική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	23
Νέες Προοπτικές Ποιότητας Ζωής για Πολίτες με Νοητική Αναπηρία: Μία Ποιοτική Έρευνα των Αντιλήψεων και των Απόψεών τους.....	24
Η Κινητοποίηση της Ευθύνης των Θεατών του Σχολικού Εκφοβισμού ως Προσέγγιση για την Αντιμετώπιση του Φαινομένου	25
Διδάσκοντας τα Δικαιώματα του Παιδιού μέσα από τις Τέχνες. Στάσεις και Απόψεις Μαθητών/-τριών Δημοτικού.....	26
Η Λογοτεχνία ως Μέσο Διαλόγου και Ευαισθητοποίησης στην Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	27
Η Δίκη του Θηραμένη (Ξεν. <i>Ελληνικά</i> , 2.3.50-56). Από τη Σχολική Αίθουσα στην Αίθουσα του Σημερινού Δικαστηρίου	28
Δικαιώματα του Παιδιού και Μαθητική Επιχειρηματικότητα.....	29
Γνώσεις, Στάσεις και Αντιλήψεις Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Σχετικά με τη Διδασκαλία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.....	30
Εθνική Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα. Η Περίπτωση του Μαθήματος της «Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής» της Γ΄ Γυμνασίου.....	31
Εκπαίδευση χωρίς Αποκλεισμούς: Διασφαλίζοντας ίσες Ευκαιρίες για όλους.....	32

Η Πρόσληψη της έννοιας της Αειφορίας μέσα από τη Μετασχηματιστική Δύναμη της Τέχνης σε ένα Πολυδιάστατο Περιβάλλον Μάθησης.....	91
Περιβαλλοντική Βιωσιμότητα και Διαπολιτισμός, Σύμπλοκα και Αλληλοπαθή Μακροσυστήματα Εφαρμοσμένης Εκπαίδευσης προς την Ενδυνάμωση της Ιδιότητας του Παγκόσμιου Ενεργού Πολίτη: Προοπτική και Συνθέσεις	92
Καλλιέργεια Δεξιοτήτων στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση μέσα από Προγράμματα της Θεματικής Ενότητας «Φροντίζω το Περιβάλλον».....	93
Χρήση Θεατρικών και Ψηφιακών Παιχνιδιών για την Ευαισθητοποίηση και την Αυτενέργεια των Πολιτών για την Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής	94
Ανάλυση και Σχολιασμός Ψηφιακών Φωτογραφικών Εικόνων, Μελετώντας Κανονιστικές Προθέσεις σχετικά με Περιβαλλοντικές Παραμέτρους	95
Το Μαθητικό Συνέδριο της Ελευσίνας ένα ζωντανό Εργαστήριο Οικοδόμησης της Ταυτότητας του Παγκόσμιου Ενεργού Πολίτη που Νοιάζεται και Δρα για το Κλίμα.....	96
Η Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία ως Εργαλείο για τη Συγκρότηση του Ενεργού Πολίτη	97
Δημιουργία Παρατηρητηρίου Βιοποικιλότητας μέσω της Προσέγγισης «Επιστήμης του Πολίτη» για τη Μητροπολιτική Περιοχή της Αθήνας.....	98
Το Αειφόρο Ράλλειο Γυμνάσιο Θηλέων Πειραιά: μια Διαδικασία Στροφής προς την Αειφορία 2023-24.....	99
Εικονική Επιχειρηματικότητα στο Γυμνάσιο: Συνδυάζοντας την Πράσινη Επιχειρηματικότητα με τη Βιώσιμη Κινητικότητα μέσω της Εφαρμογής <i>Urban Biker</i>	100
Καλλιεργώντας Μελλοντικούς Ηγέτες: Η Διαδρομή των Green Ambassadors στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση	101
Εκπαίδευση στην Ενεργό Πολιτειότητα με Οδηγό τον Θαλάσσιο Γραμματισμό	102
Θαλάσσιος Γραμματισμός και Επιστήμη των Πολιτών ως βασικοί άξονες για την Βιώσιμη Ανάπτυξη και την Προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος.....	103
Η Καλλιέργεια της Έννοιας του Παγκόσμιου Ενεργού Πολίτη μέσα από Διαθεματική Δράση για την Αειφορία στη Γερμανική Γλώσσα	104
Διερευνώντας τις Ιδέες Παιδιών Προσχολικής Ηλικίας για την Αειφόρο Διατροφή και Κατανάλωση	105
“Let it Flow!”: Ένα Παιχνίδι Ρόλων για τη Διαχείριση της Λεκάνης Απορροής του Αώου ...	106
Οι Προεκτάσεις της Βιώσιμης Ανάπτυξης στην Εκπαίδευση μέσω της Μελέτης Περιβαλλοντικών Προγραμμάτων στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση στους 52 Νομούς της Ελλάδος	107
Πρωθώντας την Ιδέα του Παγκόσμιου Ενεργού Πολίτη μέσω των Εργαλείων της Τεχνητής Νοημοσύνης (TN). Εναλλακτικές Καλές Πρακτικές στο 1 ^ο ΕΠΑΛ Άνω Λιοσίων	108
Η Εκπαίδευση για την Αειφορία ως Μοντέλο Οικονομικής Ανάπτυξης, Κοινωνικής Οργάνωσης και Περιβαλλοντικής Βιωσιμότητας στα Νέα Σχολικά Βιβλία: Μελέτη Περίπτωσης στα Βιβλία της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής (Γυμνάσιο - Λύκειο)	109

Εκπαίδευση στην Ενεργό Πολιτειότητα με Οδηγό τον Θαλάσσιο Γραμματισμό

Παναγιώτα Κουλούρη

Κύρια ερευνήτρια, Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών

Νίκος Χριστοδούλου

Σύμβουλος Β' ΙΕΠ, Αν. Συντονιστής της Μονάδας Εκπαιδευτικής Καινοτομίας

Παναγιώτης Πήλιουρας

Σύμβουλος Α' ΙΕΠ, Προϊστάμενος Τμήματος Α'

Αργυρώ Ανδριοπούλου

Βιολόγος, Υπεύθυνη μονάδας εκπαίδευσης Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών

Αθανάσιος Μόγιας

Αναπληρωτής Καθηγητής, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Περίληψη

Η έννοια του Θαλάσσιου Γραμματισμού ορίστηκε σχετικά πρόσφατα ως η κατανόηση της επίδρασης της θάλασσας στη ζωή των ανθρώπων και της επίδρασής τους σε αυτήν. Προκειμένου οι άνθρωποι να κατανοήσουν αυτή τη σχέση, βασικές και θεμελιώδεις έννοιες σχετικές με την ευρύτερη έννοια του ωκεανού αναπτύχθηκαν από μια μεγάλη ομάδα επιστημόνων και εκπαιδευτικών με τη μορφή οδηγού τις οποίες οι μαθητές/μαθήτριες θα πρέπει να γνωρίζουν και να κατανοούν με την αποφοίτησή τους από το σχολείο. Αν και ο Θαλάσσιος Γραμματισμός ξεκίνησε ως ένα πλαίσιο γνώσης, έχει εξελιχθεί σε μια ευρύτερη διεργασία αποδεκτή πλέον σε παγκόσμιο επίπεδο προωθώντας τη διεπιστημονικότητα και διαπολιτισμικότητα, οι οποίες συμβάλλουν στη διατήρηση, τη διαχείριση και τη βιωσιμότητα του υδάτινου περιβάλλοντος. Το 2017, σε διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την υποστήριξη του Στόχου 14 της Ατζέντας 2030 για την Αειφόρο Ανάπτυξη που αφορά τον ωκεανό, η χρήση του πλαισίου του Θαλάσσιου Γραμματισμού με απώτερο στόχο τη διατήρηση και διαχείριση των θαλάσσιων πόρων για τη βιώσιμη ανάπτυξη σήμερα και στο μέλλον κρίθηκε απολύτως αναγκαία. Επιπλέον, ο ΟΗΕ ανακήρυξε τη δεκαετία που διανύουμε ως Δεκαετία Επιστήμης του Ωκεανού για την Αειφόρο Ανάπτυξη 2021-2030 με στόχο την επίτευξη σημαντικής επιστημονικής και τεχνολογικής προόδου παράγοντας παράλληλα αποτελέσματα που προϋποθέτουν σημαντική πρόοδο και ενίσχυση του Θαλάσσιου Γραμματισμού στην κοινωνία. Σύμφωνα με τα παραπάνω και στο πλαίσιο ενός ευρωπαϊκού προγράμματος, θα υλοποιηθούν πιλοτικές δράσεις στα ελληνικά σχολεία, σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς, σχετικές με τον Θαλάσσιο Γραμματισμό προκειμένου να ενταχθεί στο σχολικό πρόγραμμα σπουδών και να ενισχυθεί ο θεσμός του Ευρωπαϊκού Δικτύου των «Μπλε Σχολείων» με απώτερο στόχο την υποστήριξη της αποστολής της ΕΕ που είναι η αποκατάσταση του ωκεανού και των υδάτων μας, μέσα από κοινές δράσεις που αναδεικνύουν σημαντικά τον ρόλο του ενεργού πολίτη. Επίσης, θα αναπτυχθούν σχετικά επιμορφωτικά σεμινάρια για τους εκπαιδευτικούς τα οποία θα συμπεριλαμβάνουν θέματα που αφορούν τη γαλάζια οικονομία και σχετικές σταδιοδρομίες των νέων.

Λέξεις-κλειδιά: θαλάσσιος γραμματισμός, ευρωπαϊκό δίκτυο «Μπλε Σχολείων», δεκαετία της επιστήμης του ωκεανού, ατζέντα 2030 για αειφόρο ανάπτυξη, γαλάζια οικονομία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

